

elämysten

ylitornio

Sijoitustoiminnan periaatteet

Kunnanhallitus 12.2.2024

Kunnanvaltuusto 15.4.2024

Sijoitustoiminnan periaatteet

1. Lähtökohdat

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaisesti kunnanvaltuusto päättää kunnan varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Sijoitustoiminta voidaan jakaa kunnan toimialaan liittyvään sijoittamiseen, kassavarojen sijoittamiseen sekä mahdolliseen toimeksiantosopimukseen perustuvaan sijoitustoimintaan (lahjoitusvarat). Kuntaliiton sijoitustoiminnan ja varallisuuden hoidon ohjeiden mukaisesti toimialoihin liittyvällä sijoittamisella edistetään kunnan toimintaan liittyviä päämääriä ja yksinomaan voiton tavoittelu ei tule olla vaikuttimena sijoittamiseen. Kassavarojen sijoittaminen liittyy maksuliikenteen hoidosta ylijäävien varojen sijoittamiseen.

Ylitornion kunnan hallintosäännön 9. luvun 85§:n mukaisesti valtuusto päättää sijoitustoiminnan perusteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista. Kunnanhallitus päättää lainan ottamisesta ja antamisesta noudattaen valtuuston periaatteita tai siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle. Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa hallintojohtaja.

Sijoitustoiminnan toteutuksessa on huomioitava Kuntaliiton ohje:

”Kassavarat tulee sijoittaa turvaavasti ja tuottavasti. Turvaavuus tarkoittaa sijoitusten luotto- ja hintariskien rajaamista siten, ettei vaaraa pääoman menettämisestä ole tai se on vain vähäinen. Pörssi-osakkeissa ja osakerahasto-osuuksissa hintojen muutokset voivat olla nopeita ja suuria, jolloin hintariski voi olla merkittävä. Luottoriskiä on muun muassa erilaisissa velkasijoituksissa. Korkoriski sisältyy kaikkiin rahoitusmarkkinoiden toimenpiteisiin, joissa on korkotekijä.”

(Kuntaliitto: <https://www.kuntaliitto.fi/talous/budjetointi-ja-taloussuunnittelu/maksuvalmius-ja-varainhankinta>)

2. Tavoitteet

Kunnan sijoitustoiminnan on oltava suunnitelmallista ja ennakoitavaa. Lähtökohtana kunnassa on taloudellisesti tuottava sijoitustoiminta. Tavoitteena on saavuttaa sijoitetuille varoille hyvä pitkän aikavälin kokonaistuotto, kuitenkin siten, että vähimmäisvaatimuksena on sijoituksen reaaliarvon säilyttäminen ja sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvien kulujen kattaminen. Sijoitustoiminnan riskiä hajautetaan ja maksuvalmius on turvattava ennen sijoitustoiminnan aloittamista. Sijoitusten tulee olla helposti muutettavia käteisvaroiksi maksuvalmiuden turvaamisen vuoksi.

Sijoitustoiminta jaetaan kahteen osa-alueeseen. Pitkän aikavälin sijoitustoiminnassa tavoitellaan maltillisella riskillä 4-6 % tuottoa. Kassanhallinnan päätavoitteena on lyhytaikaisen kassavarallisuuden siirtäminen pois käyttötililtä ja mahdollisen talletuspalkkion välttäminen. Kassanhallinnan tärkeimpänä asiana nostetaan esille sijoitusten likviditeetti ja laaja hajautus. Kassanhallinnassa tavoitellaan 1-3% tuottoa.

3. Sijoitustoiminta

3.1 Sijoittamisen periaatteet

Ylitornion kunta noudattaa vastuullista sijoitustoimintaa, eikä sijoitusten kohteena voi olla poliittista riskiä sisältävät yhtiöt, eivätkä yhtiöt, joiden toiminta ei täytä eettisiä periaatteita. Sijoituskohteet, niiden toimialat tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa Ylitornion kunnan toimintaperiaatteiden kanssa.

Sijoitustoiminnan aikahorisontti on pitkän aikavälin sijoituksissa erittäin pitkä. Pitkän aikavälin sijoituksia käytetään, kun kunnalla ei ole näköpiirissä olevaa tarvetta käyttää sijoituksia operatiivisiin tarkoituksiin. Pitkän aikavälin sijoitukset ovat kuitenkin aina käytettävissä myös operatiiviseen toimintaan, vaikka ovatkin luonteeltaan pitkäaikaisia.

Lyhyen aikavälin sijoitukset ovat kassanhallintaa ja tyypillisesti vuoden sisäistä tai lähtökohtaisesti alle 2 v mittaista sijoitustoimintaa. Jos kassanhallinnan sijoituskohteissa havaitaan pidempiaikaista varallisuutta, se tullaan siirtämään paremman tuotto-odotuksen piiriin pitkän aikavälin sijoitussalkkuun.

Sijoitussalkun hajuttaminen on keskeinen riskinhallinnan elementti. Suorista osake- ja joukkolainainstrumenteista koostuva sijoitussalkku on hajautuksen toteutumisen ja seuraamisen näkulmasta työlästä kun taas kokonaan tai osin rahastoilla toteutetussa salkussa hajautus laajenee huomattavasti. Aktiivisesti hoidetut rahastot koostuvat tyypillisesti kymmenistä tai jopa sadoista yksittäisistä instrumenteista. Rahastoilla toteutetussa hajautuksessa yksittäiseen yhtiöön kohdistuva riski laskee hyvin pieneksi.

3.2 Sijoitusten allokointi

Sijoitussalkulle määritellään tuottotavoitteen sekä hyväksytyyn riskitason perusteella neutraaliallokaatio. Eri omaisuuslajeista koostuvan sijoitussalkun neutraaliallokaatiosta saadaan sallitut vaihteluvälit. Allokaatio on sellainen sijoitusten jakauma, jossa kunnan sijoitusten tuotto-riskisuhteen oletetaan olevan optimissaan pitkällä aikavälillä sijoitustoiminnan tavoitteet huomioiden. Allokaation vaihteluväli mahdollistaa aktiivisen toiminnan silloin kun markkinatilanteet vaihtelevat. Poikkeuksellisessa markkinatilanteessa voidaan tässä sijoitussuunnitelmassa määritellyistä rajoista poiketa riskin vähentämiseksi.

Sijoitussalkun neutraaliallokaatio ja vaihteluvälit määritellään seuraavasti.

Omaisuuslaji	Neutraali allokaatio	Vaihteluväli
Korot	50 %	30-80 %
Osakkeet	30 %	20-40 %
Vaihtoehtoiset	20 %	0-30 %

Kunta määrittää sijoitustoiminnan riskiä ja tuotto-odotusta ohjaavat allokaatorajat. Varoja sijoitettaessa voidaan käyttää varainhoitajien palveluja. Kunta voi antaa varojen hoidon yhden tai useamman varainhoitajan hoidettavaksi. Varainhoitosopimukset tehdään ensisijaisesti täydenvaltakirjan periaatteella. Varainhoitopalvelut kilpailutetaan. Ulkopuolisilta varainhoitajilta vaaditaan raportti vähintään puolivuosittain sijoitusten tuloksellisuudesta, riskeistä ja omistuksista.

Sijoitustoiminnassa sallitaan suorat korko- ja osakesijoitukset, rahastot, indeksiosuusrahastot, kiinteistörahastot ja muut vaihtoehtoiset rahastot.

4. Vastuut ja päätöksenteko

Kunnanvaltuusto päättää sijoitustoiminnan perusteista.

Kunnanhallitus

- päättää lainan ottamisesta ja antamisesta valtuuston periaatteita noudattamalla
- valvoo sijoitustointaa
- antaa tarkemmat sijoitustoiminnan ohjeet tarvittaessa

Hallintojohtaja päättää neuvoteltuaan kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan kanssa

- lyhyt- ja pitkäaikaisesta sijoittamisesta
- maksuvalmiusluoton ottamisesta 1 milj. euroon saakka (kvalt 9.11.2020 §33).

5. Raportointi

Kunnan sijoitustoiminnasta raportoidaan kunnanhallitukselle osavuosikatsauksen yhteydessä ja kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

